Gebiedsgerichte opgave BPL Midden-Delfland

Van propositie naar integraal gebiedsadvies

Bijzonder
Provinciaal Landschap
Midden-Delfland

PROJECTDATA

Projectnaam	Gebiedsgerichte opgave BPL Midden-Delfland
Locatie	Midden-Delfland
Opdrachtgever	Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland
Opgesteld door	BoschSlabbers landschapsarchitecten
Datum	September 2024
Projectnummer	BS23-096

Bron omslagfoto: Natuurmonumenten

INHOUDSOPGAVE

DEEL 1 HET BELANG VAN HET LANDSCHAP

H1 Inleiding
Reden en doel van de Gebiedsgerichte Opgave Delft-Schiedam
H2 Van steden in het landschap naar landschap in de stad
Historie en toekomst van het BPL Midden-Delfland
H3 Kwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap
Thematische analyse van het het BPL Midden-Delfland
H4 Drie gelijkwaardige opgaven
Het belang van een sterk en kwalitatief landschap met het oog op de verstedelijkingsopgave

DEEL 2 OP NAAR EEN INTEGRALE AANPAK

H5 Procesbeschrijving
Samen werken aan een plus op het landschap
5.2 De gemene deler
5.3 Uitvoeringsprogramma BPL
5.4 Integrale uitgangspunten voor het BPL Midden-Delfland

H6 Integrale ontwikkelkaart BPL Midden-Delfland + uitvoeringsagenda

H7 Integrale visie spoorzone
Uitgangspunten voor de spoorprojecten in het gebied

DEEL 3 ADVIES EN CONCLUSIE

H8 Wie is er aan zet?
Tot slot

Deel 1. Het belang van het landschap

Leeswijzer

De Gebiedsgerichte Opgave Midden-Delfland is in alle zorgvuldigheid met alle betrokken partners van de Landschapstafel Midden-Delfland opgesteld. Dit document is het resultaat van veel overleggen, afstemmen en over eigen grenzen heenkijken.

In december 2023 is er een propositie opgesteld vanuit de landschapstafel als handreiking naar de spoorse opgaven. Deze propositie reikt ontwikkeluitgangspunten voor een intensieve dialoog met Prorail en de verschillende Ministeries.

De Gebiedsgerichte Opgave Midden-Delfland bouwt voort op de propositie en scherpt de ontwikkeluitgangspunten aan. Maar het kijkt ook breder naar de grotere opgaven vanuit de NOVEX en het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (hoofdstuk 1).

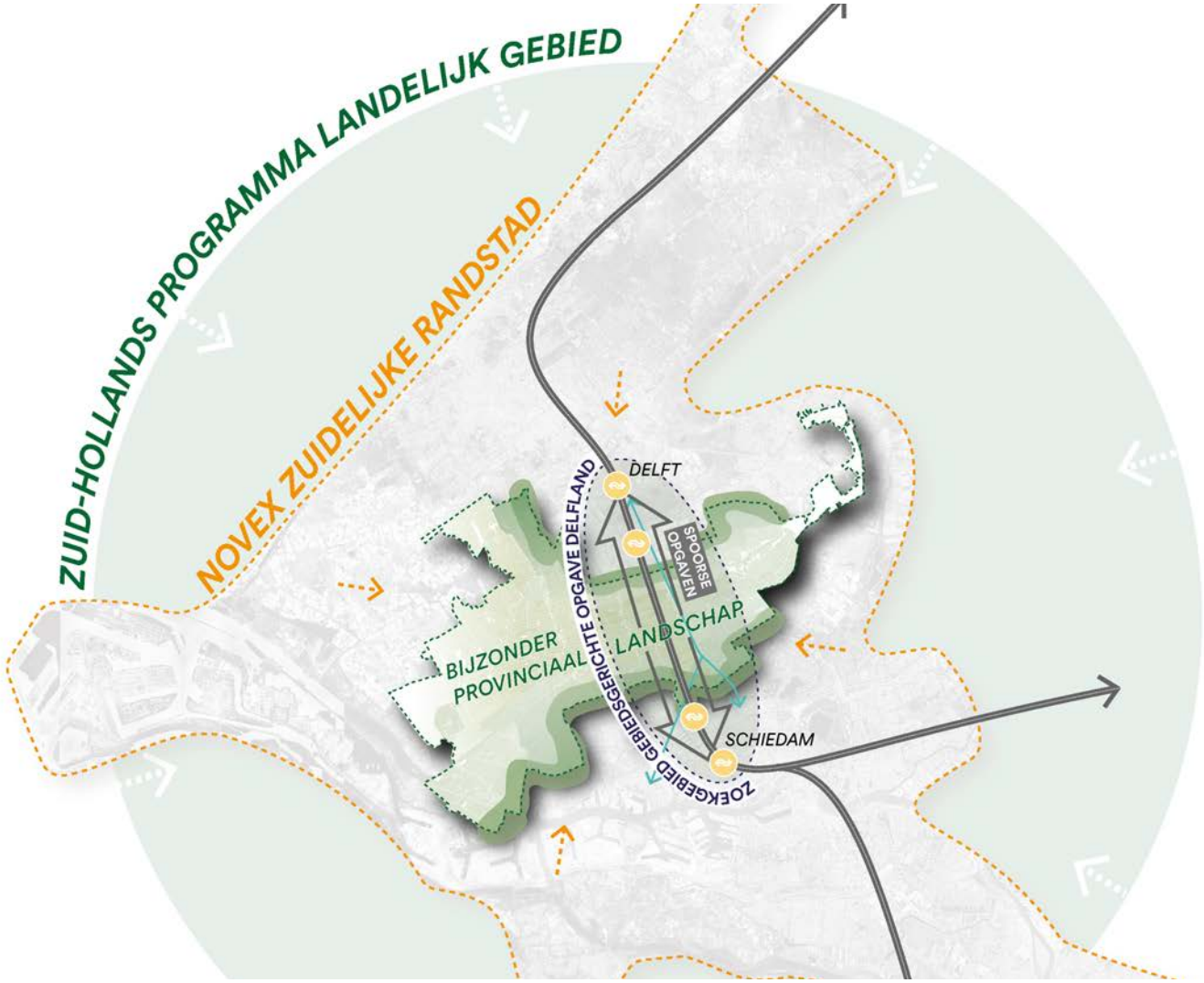
De ontwikkeluitgangspunten zijn daarom vertaald naar een groter schaalniveau. Tegelijkertijd wordt er meer diepgang gegegeven door de integrale ontwikkelkaart BPL met een uitvoeringsagenda. Om de integraliteit te bewaken is er voor gekozen om alles in 1 document te vangen.

Bron foto: Kees Hummel

H1 - INLEIDING

Reden en doel van de Gebiedsgerichte Opgave Delft-Schiedam

Vandaag de dag komen er bijzonder veel opgaven op het landschap van Midden-Delfland af. De omringende steden kennen allemaal een forse woningbouw- en verdichtingsopgave - 180.000 woningen langs het gehele tracé van de oude lijn - en zullen daardoor de komende jaren behoorlijk groeien in inwonersaantallen. Om deze verstedelijkingsopgave in goede banen te leiden, wordt er ingezet op het verbeteren en uitbreiden van het bestaande OV-netwerk. De baanverbetering en spoorverdubbeling tussen station Delft en station Schiedam zijn hier onderdeel van, maar ook de realisatie van de nieuwe sprinterstations Schiedam Kethel en Rotterdam Van Nelle maken hier deel van uit.

Deze spoorse opgaven in dit landschappelijk zeer bijzondere en waardevolle gebied zijn de aanleiding geweest voor de landschapstafel Midden-Delfland om deze gebiedsgerichte aanpak op te stellen. De gebiedsgerichte aanpak heeft als doel het waarborgen van dit waardevolle landschap richting de toekomst en kijkt daarom breder dan enkel spoorweg trace zelf.

De groei van de stad en de uitbreiding van het OV-netwerk hebben namelijk beide hun weerslag op het landschap van Midden-Delfland. Zo wordt de beschikbare ruimte steeds schaarser en moet deze ruimte worden gedeeld met steeds meer gebruikers. De agrariërs in het gebied hebben meer grond nodig om hun bedrijven te kunnen transformeren richting een duurzame en toekomstbestendige vorm van landbouw, maar wordt het gebied ook steeds belangrijker als recreatiegebied voor de inwoners van de

Zuidelijke Randstad. Er is ruimte nodig voor zowel snelle en recreatieve fietsers, wandelaars en watersporters. Daarnaast is er behoefte aan meer passend recreatief programma wat het gebied tot een volwaardige recreatieve bestemming kan maken.

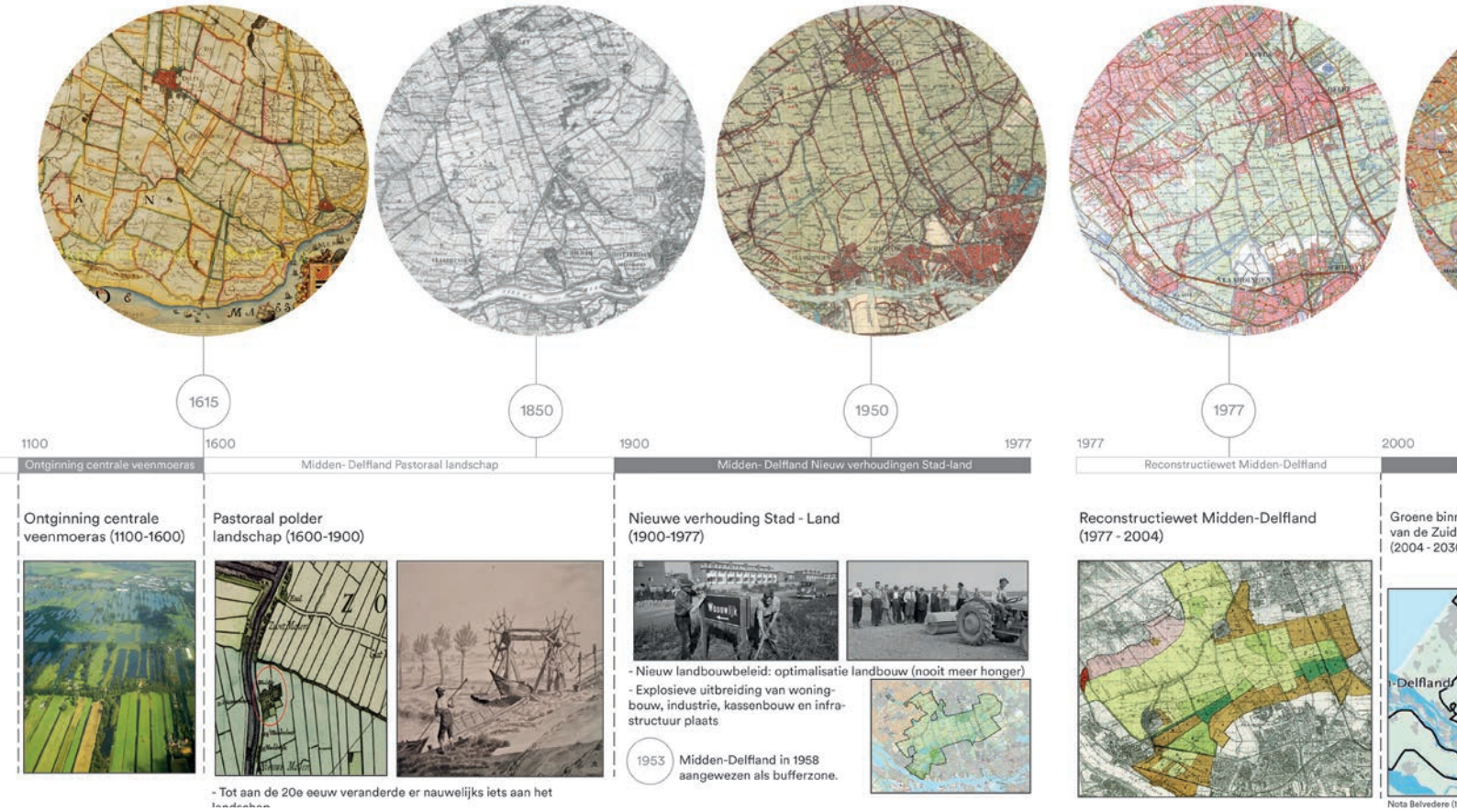
Ook ecologisch gezien vervult het gebied een belangrijke rol. Zo fungeert het gebied als weidevogelgebied, hebben veel percelen een Natuurnetwerk Nederland (NNN) status en dient het als leefgebied voor doelsoorten zoals de grutto, de rugstreeppad, de bittervoorn, de weidehommel en de glassnijder. Het is onderdeel van zowel een belangrijke natte als droge ecologische verbindingszone en heeft een belangrijke functie als zowel waterbuffer als -opvang om de effecten van klimaatverandering uit de omliggende steden op te kunnen vangen.

Tot slot ervaart het landschap van Midden-Delfland ook zelf de druk van deze klimaatveranderingseffecten. Zo treden er in droge periodes veenoxidatie en bodemdaling op en laat de waterkwaliteit te wensen over door verzilting en uitspoeling uit stedelijk, haven en agrarisch gebied. Kortom, reden genoeg om dit bijzondere landschap te koesteren en te beschermen en opgaven, zoals de spoorverdubbeling, zorgvuldig en secuur uit te voeren met aandacht voor het landschap.

Want in onze optiek gaat het om een gedeeld en gedragen beeld van de stip op de horizon. Waar een investering in mobiliteit én de stad niet los kan worden gezien van de investering in een robuust, stil en waardevol landschap.

H2 - VAN STEDEN IN HET LANDSCHAP NAAR LANDSCHAP IN DE STAD

Historie en toekomst van het BPL Midden-Delfland

LANDSCHAP MET EEN VERLEDEN

Midden-Delfland is een waardevol cultuurhistorisch landschap in het centrum van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Nadat we de veenpolders ongeveer 1000 jaar geleden naar onze hand hebben gezet, is deze polderstructuur eigenlijk niet meer veranderd. De melkveehouderij is daarbij sinds jaar en dag een belangrijke drager én beheerder van dit landschap. In de laatste 75 jaar is de stedelijke groei ongekend sterk geweest en zijn er steden ontstaan waarvoor het landschap van grote betekenis is. Dankzij de toewijzing als bufferstrook in de jaren ‘50 én de reconstructiewet uit 1977 is dit open, ruime en stille landschap in de Zuidelijke Randstad zo intact gebleven.

BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP (BPL)

In de laatste twee decennia heeft er in Midden-Delfland een zorgvuldige transitie plaatsgevonden. Stad en land hebben zich eerst lange tijd naast elkaar ontwikkeld. Deze steden, omringd door het landschap zijn langzamerhand getransformeerd naar een landschap dat door de stad wordt omarmd. Met deze transformatie ontstond ook de bewustwording dat de omliggende steden het land nodig hebben als uitloopgebied, een plek van rust, ruimte en ecologische kwaliteit. Zorgvuldigheid en zuinigheid op dit open landschap noopt dat er zorgvuldige afwegingen moeten worden gemaakt bij ingrepen in dit landschap.

Tegelijkertijd is het landschap van Midden-Delfland ook afhankelijk van de stad voor voorzieningen en investeringen.

Midden-Delfland is mede daarom in 2017 door de Provincie Zuid-Holland, op basis van de Natuurwet, aangewezen als het eerste BPL, Bijzonder Provinciaal Landschap. De Landschapstafel, is een uitkomst van deze toewijzing om juist de stedelijke kracht en de kwaliteiten van Midden-Delfland op een afgewogen wijze te stroomlijnen en zo de onvermijdelijke ruimtelijke ontwikkelingen in dit gebied in de juiste richting te leiden.

NOVEX ZUIDELIJKE RANDSTAD

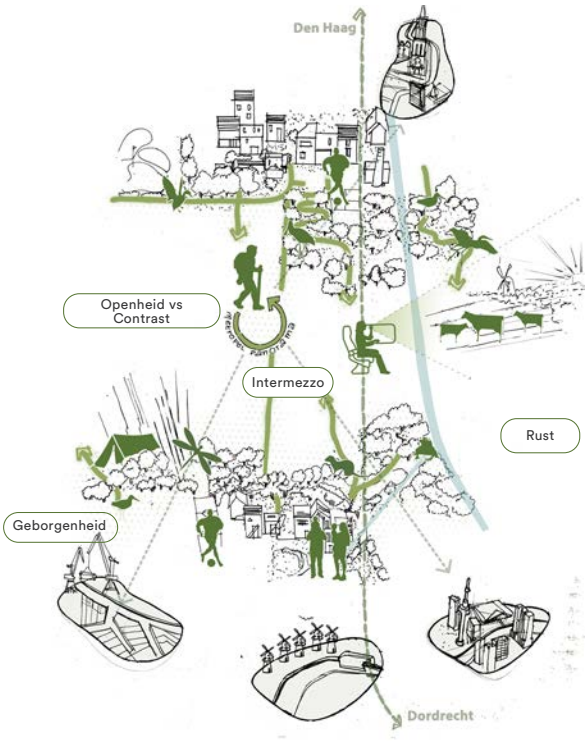
Het BPL Midden-Delfland bevindt zich in het NOVEX gebied Zuidelijke Randstad. Voor dit Novex gebied is het intensiveren van het OV het vertrekpunt geweest, als ander, duurzaam vervoerssysteem. Om het landschap te sparen wordt de verstedelijkingsopgaven zoveel mogelijk binnen de huidige contouren gezocht. Tegelijkertijd ligt er ook een opgave om het landschap in en om de stad te versterken en te verbinden, vanuit het oogpunt van biodiversiteit, klimaat en recreatie en om ook richting de toekomst te kunnen fungeren als robuust uitloop en recreatie gebied voor de stads inwoners.

H3 - KWALITEITEN VAN HET BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP

Thematische analyse van het het BPL Midden-Delfland

Om een gedegen en toekomstbestendige visie voor het gebied te kunnen maken, kijken we naast de geldende doelen, de gedeelde visie en de ontwerpuitgangspunten ook naar de huidige kwaliteiten van het gebied. Wat maakt het BPL bijzonder en wat is belangrijk om te beschermen? Deze analyse hebben we in de propositiefase van dit project uitgevoerd op verschillende thema's zoals beleving, gebruik, historie en bereikbaarheid.

5.1 Beleving

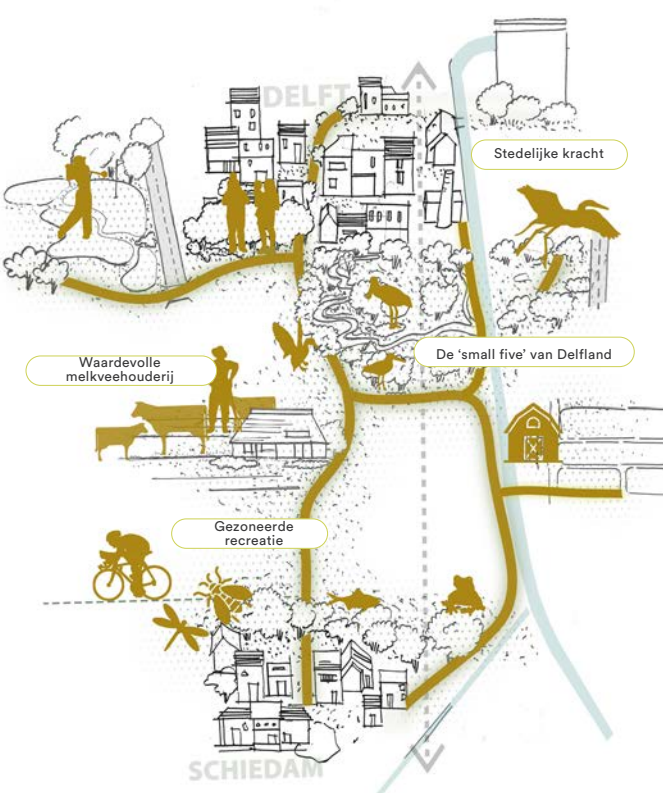
Openheid vs Contrast
Vanuit het hart van Midden-Delfland beleef je een uniek panorama. In de polder geniet je van weidse uitzichten over een oeroud landschap, je kijkt letterlijk kilometers ver en beleeft de horizon. Daarbij is de stad ver weg maar tegelijkertijd toch zo dichtbij door het zicht op de skylines van Rotterdam, Delft, Den Haag en de havens die silhouetten op de achtergrond zijn. In de steden, elk met een eigen identiteit, is het prettig wonen juist ook omdat Midden-Delfland altijd dichtbij is.

Geborgenheid
Tegen Delft en rond Schiedam liggen waardevolle groene gebieden zoals het Abtswoudse Bos en de omgeving rond de Kandelaarweg met elk een eigen en sterke groene identiteit. De tijd heeft hier geïnvesteerd in het groen waardoor volwassen struik- en bosopstanden zijn ontwikkeld. Het zijn gebieden die (deels) toegankelijk zijn en er door hun beslotenheid voor zorgen dat je je direct naast de stad toch even helemaal weg waant van de bewoonde wereld.

Rust
De kracht van Midden-Delfland is de stilte. Waar geen stadse geluiden zijn, waar geen snelle bewegingen zijn, waar het donker is en je de sterren kunt zien. Je het gevoel hebt dat je moet fluisteren en voelt je niet langer opgejaagd door de stad. Een omgeving waar je de natuur hoort, het water van de polder, het fluiten van de (veenweide) vogels en waar de koe rustig graast.

Intermezzo
Een uniek reizigers perspectief. Voor de vele treingebruikers tussen Den Haag en Dordrecht vormt Midden-Delfland een karakteristiek intermezzo. Hier ervaar je op reis tussen alle stedelijke dynamiek nog rust, ruimte en het weer; het vergezicht over het weidse, typisch Hollandse polderlandschap en de lucht daarboven. Met name bij zonsopgang en zonsondergang, wanneer het licht van links of rechts dwars door de coupé snijdt, kijkt de reiziger op. En in Schiedam loopt de polder karakteristiek tot diep in het stedelijk weefsel door.

5.2 Gebruik

Waardevolle melkveehouderij
De historische (functionele) drager van het gebied is de landbouw. Het cultuurlandschap van vandaag is ongeveer 10 eeuwen geleden gevormd door het ontginnen van het veen. De agrariërs in het gebied beheren een historisch cultuurlandschap met dito tradities wat steeds meer onder druk komt te staan. Ons erfgoed wordt door hen bewaard met respect voor de natuurwaarden en de weidevogels. Er is weinig massaproductie, maar juist Cittaslow. Landbouw met een historisch karakter en oog voor de toekomst.

Stedelijke kracht
Sterke steden omarmen het landschap van Midden-Delfland en maken deel uit van het bestaansrecht. Er liggen veel bedrijventerreinen in de stadsranden die momenteel in transitie zijn. In deze stedelijke dynamiek zitten plekken van eeuwigheidswaarde zoals het Kruithuis, de historische kernen Kethel en Kerkbuurt, verschillende oude linten en doorlopende groenstructuren vanuit de steden naat het land plus verschillende authentieke boerenerven.

Gezoneerde recreatie
De verschillende recreatiegebieden zijn druk bezochte gebieden waar recreatieve functies passend bij de stad een plek vinden. Dagelijks worden er rondjes gelopen die een grote variëteit aan sferen en ecologische kwaliteiten bieden. Op de racefiets een rondje Delfland, schaatsen in de winter, picknicken op een zwoele zomeravond en zwemmen als de zon zich al laat zien. De polder loont zich vooral om doorheen te bewegen over de historische lijnen op verschillende langzaam-verkeerssnelheden.

De 'small five' van Delfland
De zorgvuldig ingerichte en beheerde natuur- en landbouwgebieden vormen een waardevolle caleidoscoop van verschillende typen "poldernatuur". Daarbij is een afgemeten waterbalans van schoon water essentieel. Deze veenachtige en natte gebieden zijn kenmerkend voor het veenweidelandschap, een uitstervende biotoop voor de 'small five' van Delfland: de grutto, de weidehommel, de glassnijder, de rugstreeppad en de bittervoorn.

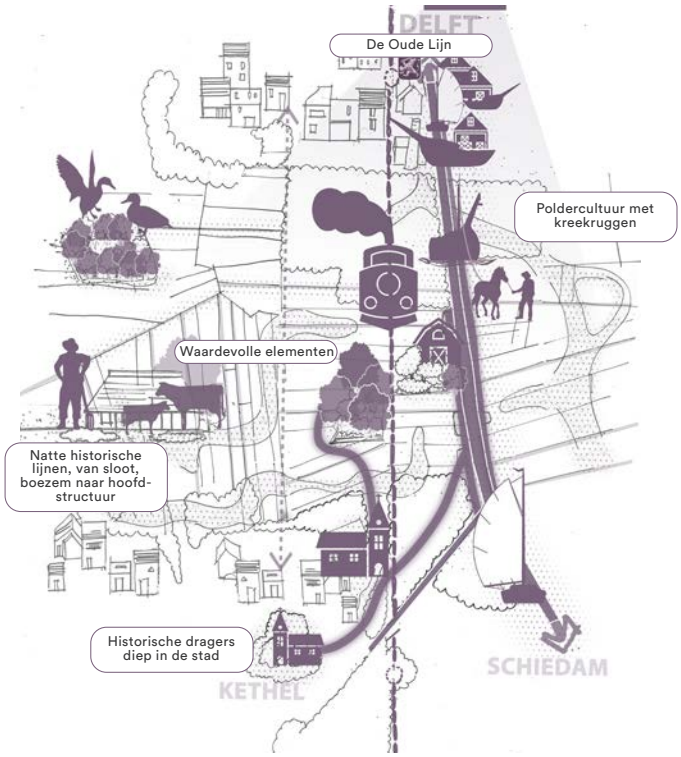

Rugstreeppad - Glassnijder - Weidehommel - Bittervoorn - Grutto

De 'small five' van Delfland

5.3 Historie

Poldercultuur met kreekruggen
De polders van Midden-Delfland zijn eeuwenoude gravures in een landschap van veen, klei en kreekruggen. De sloten die door mensenhanden honderden jaren zijn gegraven in een ritmiek passend bij de hydraulische randvoorwaarden van die tijd resulteren in een waardevol verkavelingspatroon die ook in recreatie- en natuurgebieden met respect worden behandeld.

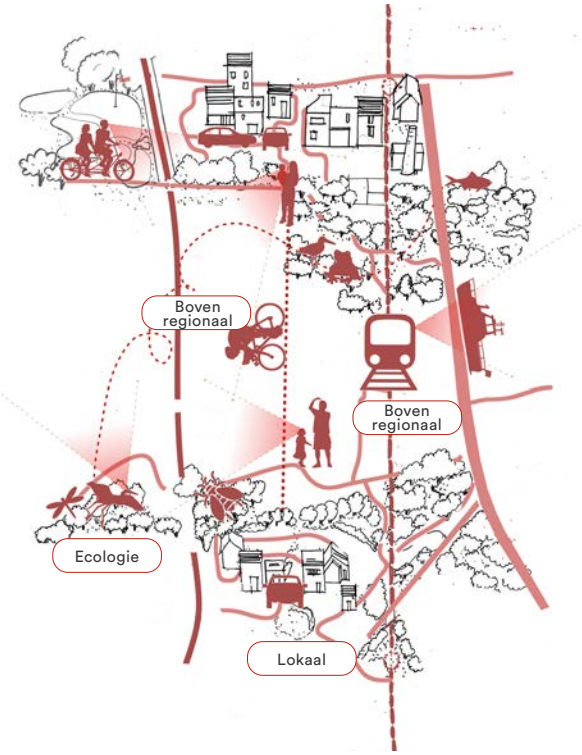
Natte historische lijnen
Waardevolle historische waterstructuren als de Schie, maar ook de Zweth en Slinksloot lopen door het gebied en vormen een robuust aquatisch ecosysteem. Door het oude trekvaartsysteem zijn de oevers van de Schie aan beide kanten tot op de dag van vandaag openbaar toegankelijk.

Historische dragers diep in de stad
Oude historische structuren als Harreweg, Groeneweg, Kerkweg, Kandelaarweg, Abtswoude en de Kandelaar/ Schieweg vormen logische verbindingen tussen stad en land. Deze verbindingen penetreren diep in het stedelijk gebied van zowel Delft als Schiedam en kennen elk een eigen karakter en identiteit. Soms als sterk groene agrarische lijnen zoals de Abtswoude en de Kerkweg. Of het brede groene profiel van de Harreweg waardoor poldernatuur tot aan de historische kern van Kethel wordt gebracht.

Waardevolle elementen
In zowel in het stedelijk landschap als in het polderlandschap liggen veel cultuurhistorische elementen. Objecten zoals Landgoed de Tempel, Landgoed Nieuw Rodenrijs, oud Overschie, historisch Schiedam, diverse boerderijen, kerken, schuren, het Kruithuis en oude (stoom) gemalen. Maar ook landschapselementen zoals eendenkooien, kleiputten, pestbosjes en hakhout/ geriefbosjes zijn er nog in originele staat te vinden.

De Oude Lijn
De kaarsrechte lijn tussen Delft Campus en de A20 is één van de oudste treinverbindingen van ons land. Hoewel de lijn door de tijd heen gemoderniseerd is, is het nog steeds een ranke dunne lijn die zonder al teveel poespas als vrijwel anonieme lijn door het landschap snijdt. Waar er vroeger talloze vee-overgangen waren, is het aantal kruisende momenten nu minimaal, maar zijn deze wel ingetogen en terughoudend ingepast. Geen overdreven veiligheids-, geluids-, of onderhoudsmaatregelen die de impact van de lijn groter maken. Bij de aanleg van de lijn is gebruik gemaakt van omliggend landschap. Sommige bosjes (schakelkasten), waterpartijen (grondwinning) of kavelstructuren maken onderdeel van deze historische lijn.

5.4 Toegankelijkheid

Boven regionaal - Een welkom moment van rust
Het gebied kent sterke noord-zuid verbindingen zoals het spoor, de Schie, de A4 en de A13. Het open landschap biedt de reizigers een welkom moment van rust op een reis die verder druk en stedelijk is. De heldere doorgaande lijnen zonder afslagen maken dat de doordringbaarheid van het autoverkeer in het hart van het gebied sterk is afgeremd. Als je hier al met de auto komt, ben je lokaal bestemmingsverkeer, te gast en geef je voorrang aan de rest. Sluipverkeer is uitgesloten.

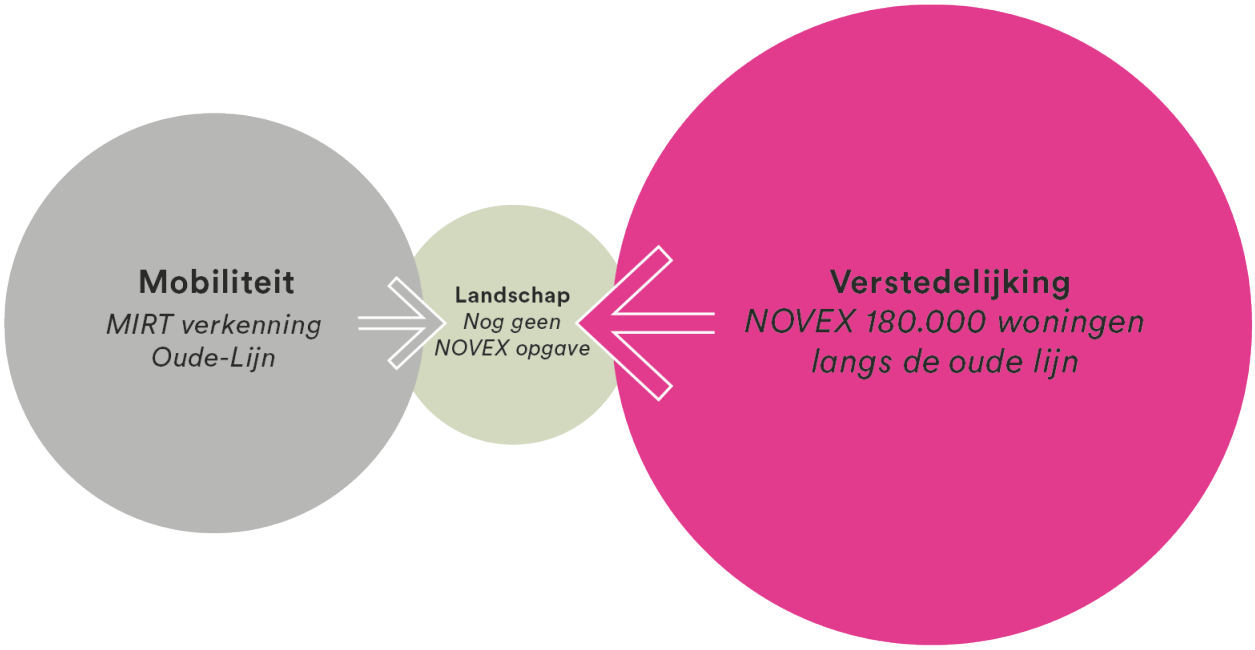
Regionaal - Verbinding tussen stad en land
Voor langzaam en snel fietsverkeer zijn de historische noord-zuid lijnen belangrijke dragers op het niveau van het NOVEX gebied Zuidelijke Randstad en op het stadsniveau van Delft, Schiedam en Vlaardingen. Ze zorgen voor een vanzelfsprekende doorwaadbaarheid van het gebied en zijn de verbinders met geringe hoeveelheid oost-west verbindingen zoals de Woudweg, de Oostveenseweg, de Ackerdijkseweg en enkele oost-west georiënteerde fietspaden.

Lokaal - Versmolten met de omgeving
Wandelpaden en routestructuren lopen logisch door gebieden heen en op lokale niveaus doorbreken ze af en toe de barrière van het spoor. De intensiteit en karakter van de paden worden vanuit de stad naar het land minder en eenvoudiger. Van asfaltpaden en vrijliggende wandelpaden in de stad en in het recreatiegebied tot onverharde of zelfs simpele “hazenpaden” door de polder.

Ecologie - Robuust groen
Toegankelijkheid geldt ook voor de natuur. Er is een sterke interactie tussen de droge en natte doelsoorten in het gebied die van het land de stad in bewegen en vice versa. Door de verbondenheid van lijnen functioneert een ecologisch netwerk in de stad, gevoed door de groene gebieden aan de randen en het open landschap in het midden. De ecologische kracht van de stad vaart wel bij meer dwarsverbindingen en een aansluitend netwerk.

H4 - DRIE GELIJKWAARDIGE OPGAVEN

Het belang van een sterk en kwalitatief landschap met het oog op de verstedelijkingsopgave

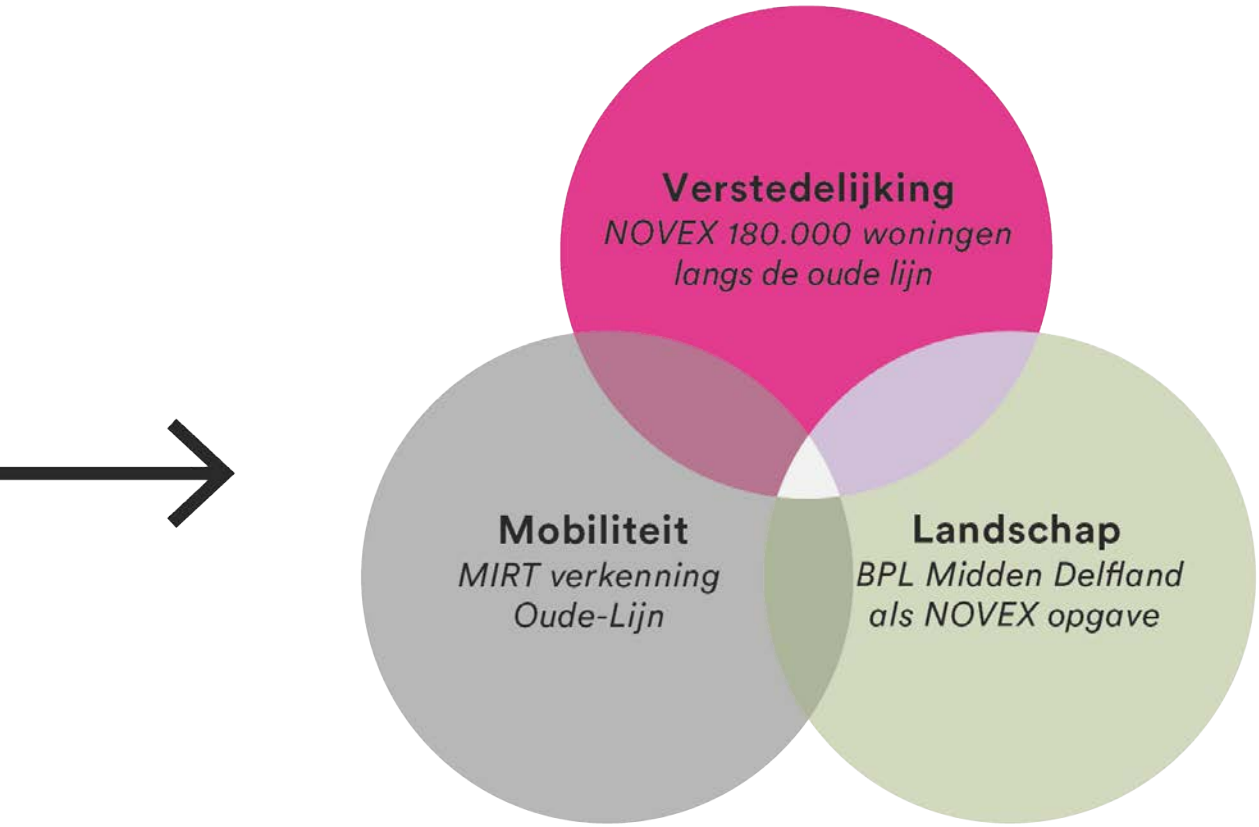
Huidige situatie: landschap komt in de verdrukking

ROBUUST LANDSCHAP IN DE STAD

In de laatste twee decennia heeft er een ingrijpende transitie plaatsgevonden. Stad en land hebben zich decennialang naast elkaar ontwikkeld. Maar waar voorheen de steden in de zuidelijke Randstad omringd waren door open veenweidelandschap is het gebied nu langzaamaan getransformeerd in een open landschap dat aan alle kanten wordt omringd door de stad. Van stad in het land, naar land in de stad.

Deze ontwikkeling zet zich ook door richting de toekomst: de steden rondom het landschap van Midden-Delfland groeien in rap tempo en kennen een totale (NOVEX) woningbouwopgave van 180.000 woningen langs het spoortracé tussen Leiden en Dordrecht. Om deze grote verstedelijkingsopgave te kunnen realiseren, zal er moeten worden ingezet op een Hoogwaardig Openbaar Vervoersnetwerk (HOV). Hieronder valt ook het plan voor spoorverdubbeling en baanverbetering op het tracé tussen Delft en Rotterdam.

Met de groei van Rotterdam, Schiedam en Delft & de realisatie van de voorgenomen baanverbetering en spoorverdubbeling wordt de druk op het landschap in Midden-Delfland ook steeds hoger. De beschikbare ruimte is beperkt en onder andere de recreant, de grutto en de boer maken aanspraak op dit landschap. Zo hebben de steden, zeker gezien de huidige woningbouwopgave, het landschap steeds harder nodig als uitloop- en recreatiegebied en als schaarse plek van rust. De

Doel van de gebieds gerichte opgave: harmonie & balans tussen stad, land & infra

agrariër heeft alle vierkante meters nodig om te transformeren naar een duurzame kwalitatieve bedrijfsvoering en tegelijk is het een van de schaarse locaties voor flora, fauna - waaronder de bedreigde weidevogel- en ecologische kwaliteit in dit deel van de Randstad.

Daarbovenop komen er uitdagingen op het landschap af, zoals de effecten van klimaatverandering.

Om te zorgen voor een toekomstbestendige en leefbare zuidelijke Randstad hebben we naast de investeringen in het openbaar vervoer en de verstedelijking juist een investering in het landschap nodig. Zo blijft Midden-Delfland ruimte bieden aan de stedelijke recreant, de toekomstbestendige boer en door middel van robuuste natuur een thuis aan flora en fauna. En juist ook om de effecten van klimaatverandering op te kunnen vangen is het essentieel dat het landschap als gelijkwaardige opgave wordt meegenomen in de totale ontwikkeling van Stad-Land en infrastructuur.

Deel 2. Op naar een integrale aanpak

Het landschap van Midden-Delfland bestaat bij gratie van de stad. Investeringen vanuit de stad vinden al decennia plaats om de kwaliteit van het landschap te verbeteren. Glasopstanden worden verwijderd, natuurgebieden versterkt, grondwaarden van landbouwgrond gecontroleerd en functies passend bij de stad krijgen juist ruimte in de stad. Om de stad 'gezond' te houden moet de stad zich kunnen blijven transformeren om aan de veranderende wensen en behoeften te voldoen. Daarbij zit een direct causaal verband tussen de opgave om in het NOVEX gebied Zuidelijke Randstad, binnenstedelijk meer dan 180.000 nieuwe woningen te bouwen én de verbetering van het openbaar vervoernetwerk. Meer mensen betekent meer bewegingen die gefaciliteerd moeten worden. De Landschapstafel gelooft daarom ook in de investering in de mobiliteit én de stad. Dit kan echter niet zonder dat daarbij ook in het landschap wordt geïnvesteerd. Het van essentieel belang om deze drie opgaven aan elkaar te knopen en integraal op te pakken.

Bron foto: Tiny van der Meer

H5 - PROCESBESCHRIJVING

Samen werken aan een plus op het landschap

Bijeenkomst van de Landschapstafel op 14 juni 2024.
Bron foto: Tjitte Woudstra (BoschSlabbers)

In december 2023 heeft BoschSlabbers in opdracht van de Landschapstafel de propositie Spoorverdubbeling Midden-Delfland opgesteld. Dit document had als doel het gesprek tussen de Landschapstafel en ProRail over de toen reeds voorgenomen spoorverdubbeling kwalitatief te onderbouwen vanuit het perspectief van het landschap.

De Landschapstafel BPL Midden-Delfland zag de noodzaak van het vergroten van de capaciteit van het spoorwegennet. Ook omdat daarmee de benodigde woningbouw binnen de steden wordt gerealiseerd en niet zal landen in het open, landelijk gebied. Tegelijkertijd wees de Landschapstafel op de noodzaak om de kwaliteit en bereikbaarheid van het landschap van BPL Midden-Delfland te verbeteren. Dit is essentieel om ook in de toekomst een goede leefomgeving te blijven garanderen voor de groeiende bevolking van de metropoolregio Rotterdam-Den Haag.

De propositie was een mooie opmaat naar de volgende fase in het proces waarin BoschSlabbers namens de Landschapstafel is gestart met het opstellen van een integrale gebiedsgerichte aanpak voor het gebied, met de spoorverdubbeling als aanleiding. De ambitie hierin is een zorgvuldig ingepaste spoorverbinding te realiseren die een plus toevoegt aan het bijzondere landschap te midden van de grote steden. Dit met oog voor de cultuurhistorische, recreatieve, agrarische en ecologische waarden van het gebied.

Om dit te bewerkstelligen is BoschSlabbers eerst in gesprek gegaan met alle gebiedspartners tijdens zogenoemde keukentafelgesprekken. Bij deze gesprekken is er opgehaald wat er leeft en speelt in het gebied en waar de kansen, knelpunten, kwaliteiten en ontwikkelingen liggen. Uit deze gesprekken kwamen 5 aandachtspunten naar voren die samen de gemene deler vormen in de visie van de partijen op het gebied.

5.2 DE GEMENE DELER

DE 5 AANDACHTSPUNTEN DIE DE GEMENE DELER VORMEN

Alle gebiedspartners zien dat het gebied zeer belangrijk is als **recreatiegebied en groene oase** in de zuidelijke Randstad

De zuidelijke Randstad is in grote mate versteend. De steden kennen weinig stadsgroen en liggen omsloten door havens en industriegebieden. Het BPL Midden-Delfland biedt een meerwaarde voor de stedeling als locatie met rust, ruimte en landschapsbeleving. Deze kwaliteiten moeten worden gekoesterd en beschermd.

Alle gebiedspartners zien dat de **stad <->land verbindingen** beter moeten

De huidige stad - landverbindingen zijn lastig vindbaar voor de recreant. Routes verlopen onlogisch en volgen geen duidelijke visuele lijn. Ook lopen enkele stad-land verbindingen via sociaal onveilige industrieterreinen en de rafelranden van de steden. Deze verbindingen moeten beter!

Alle gebiedspartners zien de **hoge landschappelijke waarde** van dit gebied

Het gebied kent een hoge landschappelijke waarde. Het cultuurhistorische veenweidegebied kent bijzondere vergezichten en biedt een thuis voor onder andere de grutto, de bittervoorn, de weidehommel, de glassnijder en de rugstreeppad: de vijf doelsoorten van het gebied.
Daarnaast biedt het landschap stilte en duisternis, twee schaarse zaken in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag.

Alle gebiedspartners zien de **Barrièrewerking** van spoor, snelwegen (A4 en A13) en de Schie

De barrièrewerking van het spoor, de snelwegen en de Schie maken het lastig om in het gebied een rondje te kunnen maken en om je van oost naar west te kunnen bewegen. Beschikbare routes lopen door de barrières, met name over de lange lijnen van noord naar zuid.

Alle gebiedspartners zien de behoefte aan **passende recreatieve** bestemmingen

Er is behoefte aan meer passende recreatieve voorzieningen die het gebied tot een bestemming maken. Denk hierbij aan daghoreca, speelnatuur, natuur-en landbouweducatie. Buitenplaats de Tempel en belevenis boerderij Schieveen zijn gewenste en succesvolle voorbeelden.

5.3 UITVOERINGSPROGRAMMA BPL

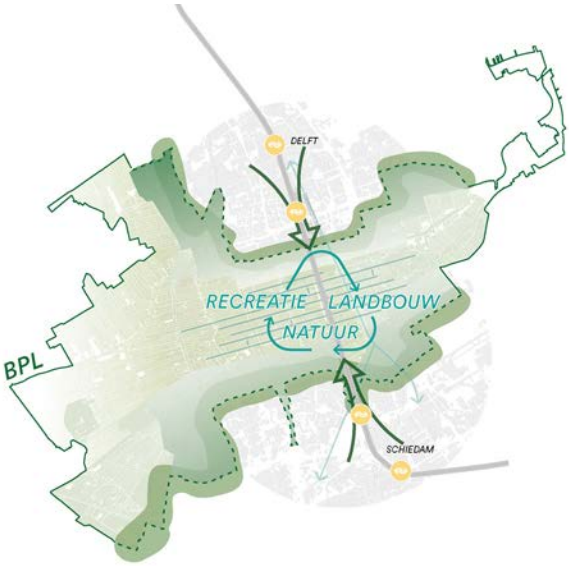

De 8 geldende programmadoelen uit het 'Uitvoeringsprogramma' BPL Midden-Delfland

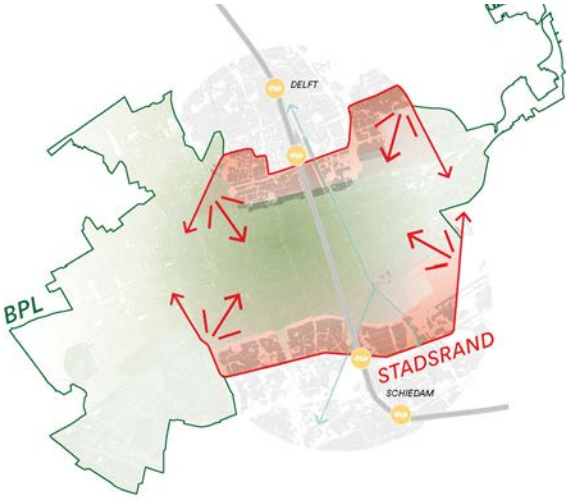
De hierboven genoemde programmadoelen zijn onderdeel van het reeds door de Landschapstafel vastgestelde 'Uitvoeringsprogramma' BPL Midden-Delfland. Met dit uitvoeringsprogramma wil de landschapstafel gezamenlijk toewerken naar Midden-Delfland als centraal en groen landschap in de Metropoolregio. In combinatie met de 5 aandachtspunten van de gemene deler, vormen ze 5 integrale ontwerpuitgangspunten voor het gebied.

5.4 INTEGRALE UITGANGSPUNTEN VOOR HET BPL MIDDEN-DELFLAND

De integrale uitgangspunten zijn een samenvoeging van de uitgangspunten van het ‘Uitvoeringsprogramma’ BPL Midden-Delfland en de uitkomsten uit de gesprekken met de deelnemers van de Landschapstafel.

Zonering van het gebied
Bouw voort op de zonering (vastgesteld in de reconstructiewet) in het gebied die steeds extensiever wordt. Stad - Uitloop gebied - Open veenweidelandschap. Met versterking van landbouw, recreatie en natuur.

Het landschap als voortuin
Geef de steden en dorpen een duidelijke voorkant aan het landschap om achterkant werking en verrommeling in de stadsranden te voorkomen.

Water is de toekomst

Richt het gebied robuust en nat in. Door de effecten van klimaatverandering krijgt het gebied steeds vaker te maken met zowel een overschot als een tekort aan neerslag. Anticipeer hierop door water in het gebied prominent de ruimte te bieden en water passages te maken die hierop robuust zijn ingericht.

Ruim baan voor het cultuurlandschap

Midden-Delfland is een van de laatste open veenweidelandschappen in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Het biedt van nature plaats aan zowel de weidevogel, de koe als de recreant. Koester dit!

Het gebied als bestemming

Maak van het gebied een volwaardige bestemming door een passend recreatief programma toe te voegen, de stad-land routes te verbeteren en ontbrekende schakels in het fijnmazig wandel- en fietsnet-werk uit te breiden. Daarbij is het ook van belang dat de bestemmingen van hoogwaardige kwaliteit zijn.

H6 - INTEGRALE ONTWIKKELKAART BPL MIDDEN-DELFLAND + UITVOERINGSAGENDA

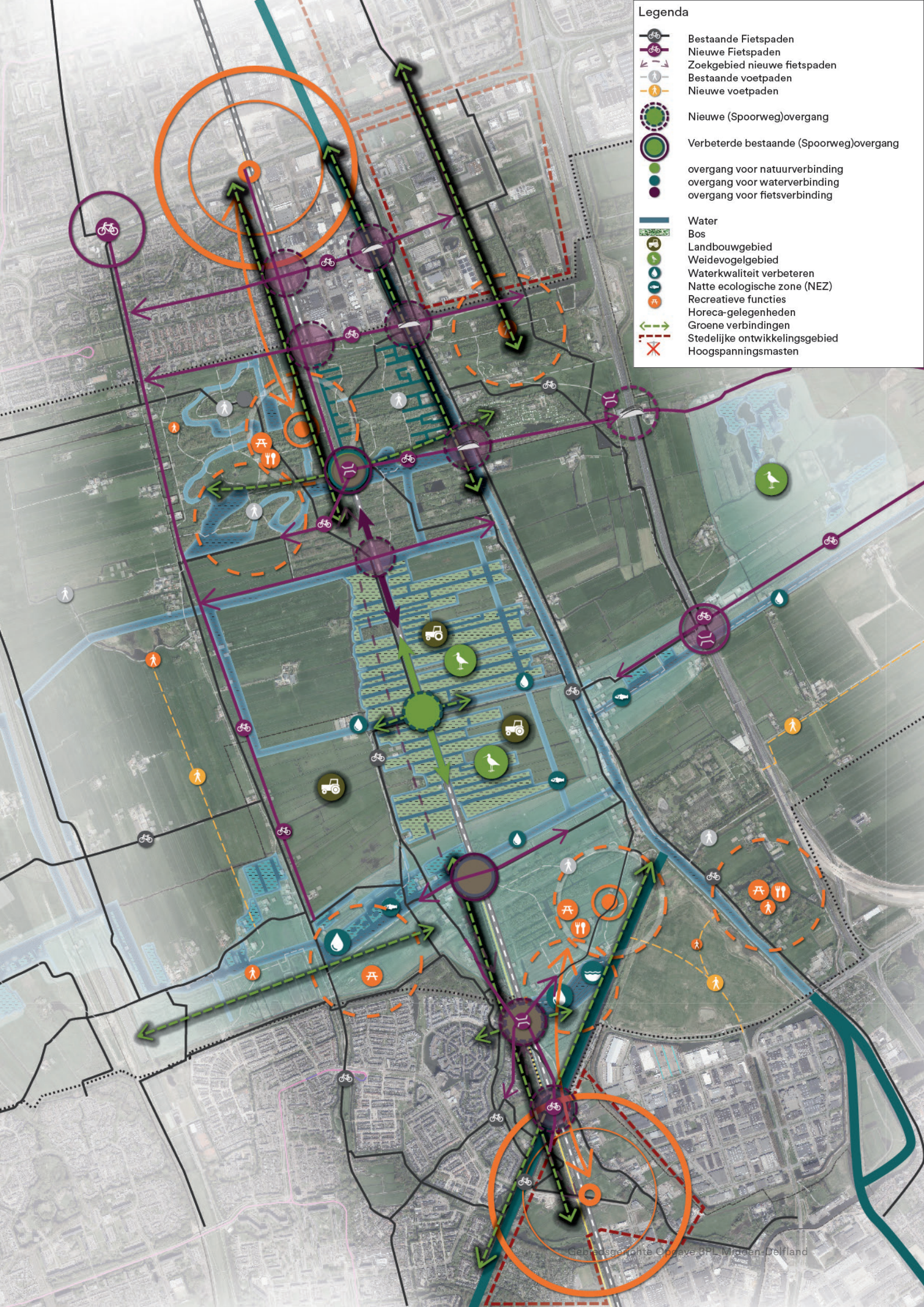
Samen werken aan een plus op het landschap

ROBUUST LANDSCHAP IN DE STAD
Om binnen de NOVEX Zuidelijke Randstad het landschap gelijkwaardig te vertegenwoordigen, moet de gebiedsgerichte opgave Delft -Schiedam worden opgenomen als onderdeel van de landschappelijke uitwerking. Ofwel, het landschap als gelijkwaardige speler!

Om dit te bewerkstelligen is er een integrale ontwikkelkaart voor het gebied opgesteld wat is gekoppeld aan een concrete uitvoeringsagenda. In deze uitvoeringsagenda zoomen we in op het gebied en geven we soms locatiespecifiek, soms generiek aan waar aan gewerkt kan worden.

Binnen deze integrale gebiedsgerichte aanpak lichten wij de volgende thema's uit die op aparte kaarten zijn uitgewerkt:

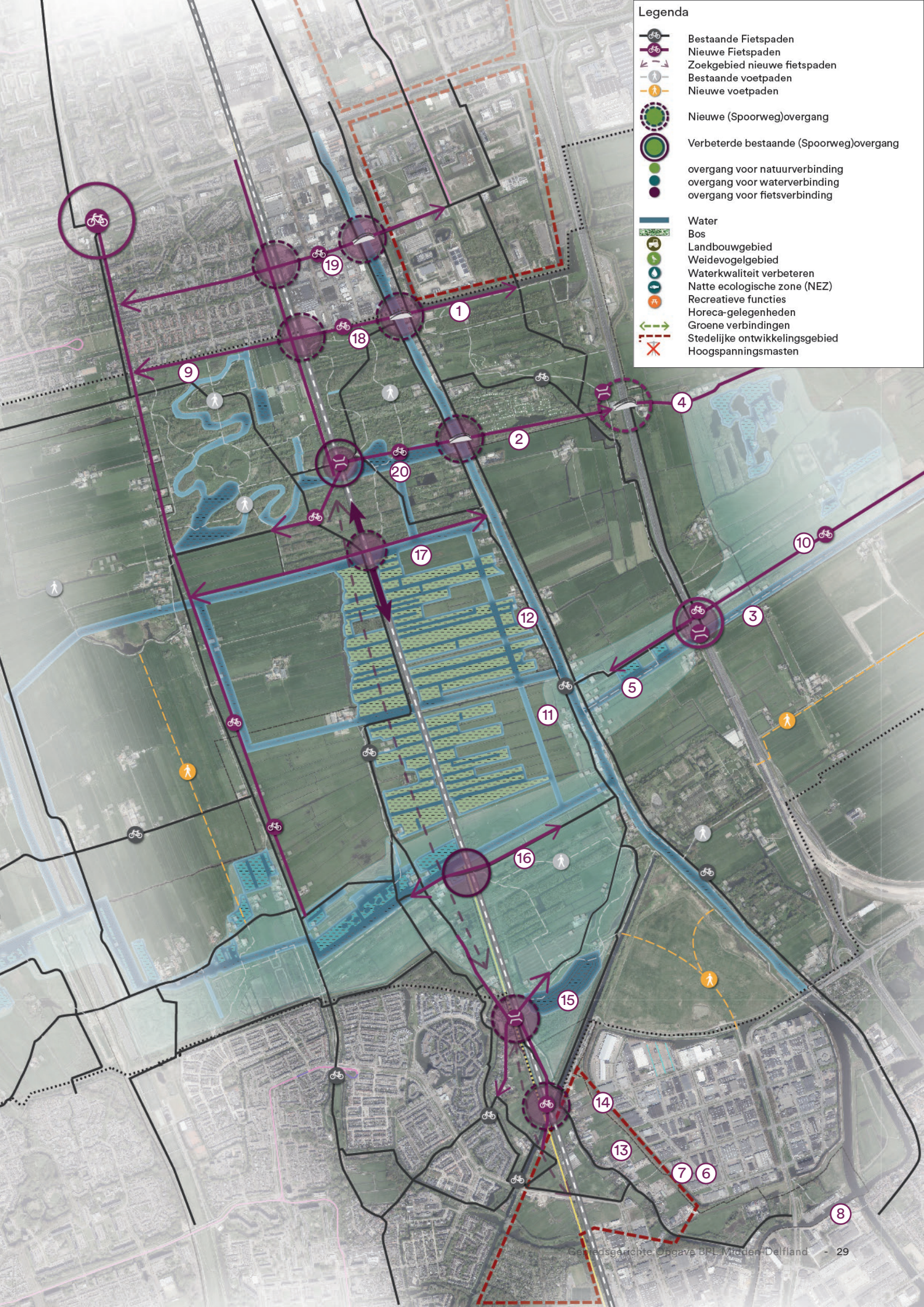
- Verbindingen
- Recreatie
- Water
- Ecologie
- Gebiedsontwikkeling & landschapskwaliteit
- Landbouw

Legenda
Bestaande Fietspaden
Nieuwe Fietspaden
Zoekgebied nieuwe fietspaden
Bestaande voetpaden
Nieuwe voetpaden
Nieuwe (Spoorweg)overgang
Verbeterde bestaande (Spoorweg)overgang
overgang voor natuurverbinding
overgang voor waterverbinding
overgang voor fietsverbinding
Water
Bos
Landbouwgebied
Weidevogelgebied
Waterkwaliteit verbeteren
Natte ecologische zone (NEZ)
Recreatieve functies
Horeca-gelegenheden
Groene verbindingen
Stedelijke ontwikkelingsgebied
Hoogspanningsmasten
Gebiedsgerichte Opgave 3PL Midden-Delfland

Verbindingen

Hoogwaardige routes die het gebied doorkruisen en de verbindingen tussen stad en land verbeteren

1. **Schieweg verbinding (nieuw)**
   Realiseren van een fiets- en wandelbrug met droge ecologische verbinding over de Schie ter hoogte van de Schieweg
2. **Abtwoudse verbinding (nieuw)**
   Realiseren van een fiets- en wandelbrug met droge ecologische verbinding over de Schie ter hoogte van Art Centre Delft/ Overslagpad
3. **Verbeteren Zwethtunnel A13 (bestaand)**
   Fiets, wandel, auto en ecologie moeten kwalitatief onder de A13 door
4. **Ecofietsbrug A13 als onderdeel van de Metropolitane Fietsroute Delft-Rotterdam.**
   Fiets, wandel en ecologische brug over de A13 ter hoogte van Gasco
5. **Vebeteren Kandelaarbrug (bestaand)**
   Aansluiten van de bestaande wandel- en fietsroutes in het gebied
6. **Polderweg zone ontwikkelen**
   Cultuurhistorisch lint opwaarderen als groen/blauwe drager vanuit het stedelijk gebied naar Midden-Delfland
7. **Kwaliteitsimpuls Polderweg als stad-land route**
   Aansluiten van bestaande wandel- en fietsroutes tussen Schiedam en het landelijk gebied van Midden-Delfland
8. **Kwaliteitsimpuls Overschieseweg als stad-land route**
   Opschonen en verbeteren van de stad-land route via de Overschiese weg en de polderweg
9. **Abtswoude logisch verbinden met Delft**
   Goede en herkenbare aansluiting maken op bestaande routes in het stedelijk gebied van Delft
10. **Fietsroute langs Berkelse Zweth (nieuw)**
    Fietspad tussen de Kandelaar brug richting het oosten, langs manege De Prinsenstad
11. **Fietspad van Kandelaarbrug naar Oostveenseweg (nieuw)**
    Nieuwe directe fietsroute tussen de Kandelaarbrug en de Oostveenseweg
12. **Toevoegen struin-/wandelroutes**
    Struinpaden met wisselend tracé door o.a. weidevogelgebied buiten het broedseizoen i.s.m. de boer
13. **Verbeteren spoor passage 's-Gravenlandseweg (nr 1)**
    Kwaliteitsimpuls geven aan de spooronderdoorgang i.c.m. ontwikkeling station Schiedam Kethel
14. **Behouden kwaliteit spoor passage spoorbrug Kethel (nr 2)**
    Behouden van de kwalitatieve onderdoorgang voor fietsers, wandelaars, water en ecologie bij de Kethel spoorbrug
15. **Ongelijkvloerse spoorkruising Kandelaarweg (nr 3)**
    De spoorwegovergang moet breed licht en verdiept worden aangelegd met aandacht voor sociale veiligheid en passeerbaarheid landbouwvoertuigen
16. **Verbeteren spoorpassage Huigenhofpad (nr 4)**
    De fietstunnel moet worden verbeterd met oog op de sociale veiligheid. Breed, licht en overzichtelijk
17. **Uitbreiden ecologische spoorpassage Mandjeskade (nr 6)**
    De huidige passage voor water en ecologie is erg smal. Deze moet worden verbeterd en opgeplust.
18. **Nieuwe spoorpassage t.h.v. Willem Dreeslaan**
    Spoorpassage voor wandelaars en fietsers om Tanthof te verbinden met Delft Campus/IDD
19. **Nieuwe spoorpassage Faradayweg**
    Ter hoogte van de Faraday/Bellweg moet er een nieuwe spoorpassage worden gerealiseerd voor wandelaars en fietsers
20. **Verbreden en verbeteren spoorpassage Hoofdbostunnel**
    De huidige fiets en wandeltunnel moet worden verbeterd en verbreed met oog op de sociale veiligheid en ecologische verbinding

Legenda
Bestaande Fietspaden
Nieuwe Fietspaden
Zoekgebied nieuwe fietspaden
Bestaande voetpaden
Nieuwe voetpaden
Nieuwe (Spoorweg)overgang
Verbeterde bestaande (Spoorweg)overgang
overgang voor natuurverbinding
overgang voor waterverbinding
overgang voor fietsverbinding
Water
Bos
Landbouwgebied
Weidevogelgebied
Waterkwaliteit verbeteren
Natte ecologische zone (NEZ)
Recreatieve functies
Horeca-gelegenheden
Groene verbindingen
Stedelijke ontwikkelingsgebied
Hoogspanningsmasten
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

Ecologie

‘Meer dan weidevogels alleen’: Midden-Delfland als groen/blauwe drager voor de omgeving

1. **Groene/blauwe drager Delft**
   Maak een robuste landschappelijke ‘inprikker’ met natuur en water vanuit Midden-Delfland, langs het spoor Delft in
2. **Weidevogelgebied vergroten en verbeteren**
   Verbeter de kwaliteit van bestaand weidevogelgebied (rust, inrichting en waterpeil) en vergroot het weidevogelgebied waar mogelijk i.s.m agrariërs
3. **Groene/blauwe drager Schiedam**
   Maak een landschappelijke inprikker met natuur en water vanuit Midden-Delfland, langs het spoor Schiedam in
4. **Ontwikkeling ecologische verbinding via de Overschiese Plasjes naar Midden-Delfland**
   Ontwikkel een goede ecologische verbinding van de Overschiese Plasjes naar het landschap van Midden-Delfland

Landbouw

‘Behoud de landbouw en breng de inwoners in contact met de producten van Midden-Delfland’

1. **Duurzame landbouw**
   Zoek in het hele gebied naar extra landbouw areaal of optimaliseer de bestaande gronden ter bevordering van de omschakeling naar duurzame landbouw
2. **Zuivelfabriek**
   Breng inwoners in contact met de producten uit Midden-Delfland, koppel hier gelijk bezoek locaties/routes aan
3. **Oogstwinkel/ locale producten**
   Breng inwoners in contact met de producten uit Midden-Delfland, koppel hier gelijk bezoek locaties/routes aan
4. **Kaders en richtlijnen opstellen voor agrarische neven activiteiten**
   Maak duidelijk en eenduidig beleid voor agrarische nevenactiviteiten. Passend bij het gebied, gericht op educatie/ lokale productie/beleving. Dus wel een B&B met 2 kamers, maar geen boerenerf met 20 vakantiechalets, wel een beleefboerderij met daghoreaca, geen grootschalig trampoline park
5. **Toevoegen onderdoorgangen geschikt voor landbouwvoertuigen**
   Maak onderdoorgangen die geschikt zijn voor landbouwvoertuigen om de verbindingen tussen oost en west te verbeteren
6. **Onderwaterdrainage aanleggen om de bodemdaling te verminderen**
   Door onderwaterdrainage aan te leggen kan de uitstoot van broeikasgassen CO_2 en N_2O worden verminderd en kan het gebied klimaatbestendig gemaakt worden

Legenda
Bestaande Fietspaden
Nieuwe Fietspaden
Zoekgebied nieuwe fietspaden
Bestaande voetpaden
Nieuwe voetpaden
Nieuwe (Spoorweg)overgang
Verbeterde bestaande (Spoorweg)overgang
overgang voor natuurverbinding
overgang voor waterverbinding
overgang voor fietsverbinding
Water
Bos
Landbouwgebied
Weidevogelgebied
Waterkwaliteit verbeteren
Natte ecologische zone (NEZ)
Recreatieve functies
Horeca-gelegenheden
Groene verbindingen
Stedelijke ontwikkelingsgebied
Hoogspanningsmasten

Water

Midden-Delfland als groen/blauwe drager voor de omgeving

1. **Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Poldervaart**
   Het reeds bestaande helofieten filter inzetten voor filteren oppervlakte water i.c.m. geschikt maken van recreatieplas als zwemwater

2. **Natte ecologische zone van Vlietlanden naar Rotte**
   Deze NEZZ is al deels gerealiseerd, maak dit robuuste netwerk af van de Vlietlanden naar de Rotte

3. **Poldervaart verbinden ter hoogte A20**
   De Poldervaart wordt nu afgesneden door de A20, verbind deze weer bij de aanleg van een nieuw viaduct

4. **Verbreden watergangen/aanleggen robuust watersysteem**
   Leg in het open veenweidegebied van Midden-Delfland een robuust waternetwerk aan. Verbreed watergangen, zet het peil op en verbind watergangen met elkaar (waar mogelijk) en zorg voor brede verbindingen kruisend met het spoor

Legenda
Bestaande Fietspaden
Nieuwe Fietspaden
Zoekgebied nieuwe fietspaden
Bestaande voetpaden
Nieuwe voetpaden
Nieuwe (Spoorweg)overgang
Verbeterde bestaande (Spoorweg)overgang
overgang voor natuurverbinding
overgang voor waterverbinding
overgang voor fietsverbinding
Water
Bos
Landbouwgebied
Weidevogelgebied
Waterkwaliteit verbeteren
Natte ecologische zone (NEZ)
Recreatieve functies
Horeca-gelegenheden
Groene verbindingen
Stedelijke ontwikkelingsgebied
Hoogspanningsmasten
1
2
3
4
Gebiedsgerichte Opgave BPL Midden-Delfland

Recreatie

Toevoegen recreatieve functies en routes

1. **Groene poort Abtwoudsebos (nr 1)**
Ter hoogte van de huidige kynologenclub moet een groene poort voor het gebied worden gerealiseerd. Dit is een plek waar bezoekers kunnen parkeren, waar een daghoreca gelegendheid zit, een ruimte voor natuureductie en een werklocatie van Staatsbosbeheer volgens hun groene erven principe. Vanuit hier starten wandel-, fiets- en kano outes het gebied in en is er informatie beschikbaar over het gebied. (Voor de uitwerking hiervan: zie recreatie visie Feddes Olthof/ Bureau Buiten)

2. **Groene poort Schieknoop (nr 2)**
Ter hoogte van recreatiegebied Poldervaart moet een groene poort voor het gebied worden gerealiseerd. Zie punt 1

3. **Groene poort Schipluiden (nr 3)**
Ter hoogte van Schipluiden moet een groene poort voor het gebied worden gerealiseerd. Zie punt 1

4. **Groene poort Maasland (nr 4)**
Ter hoogte van Maasland moet een groene poort voor het gebied worden gerealiseerd. Zie punt 1

5. **Kwaliteitsimplus Abtwoudsebos**
Abtwoudsebos robuust maken voor natte en droge periodes, toevoegen van natte natuur en vlonderpaden

6. **Watergangen doorvaarbaar maken voor kano i.p.v. duikers**
Waar mogelijk duikers vervangen door brug of doorvaarbare duiker om het gebied aantrekkelijker te maken voor kanoën

7. **Station Delft Campus als groene OV-halte (TOP)**
Bij het station komen informatieborden over Midden-Delfland, ook zijn er OV-fietsen beschikbaar en beginnen wandel- en fietsroutes op het station

8. **Station Schiedam Kethel als groene OV-halte**
Zie punt 7

9. **Speelpolder Schiedam tot bestemming maken**
De speelpolder uitbreiden en evt.daghoreca toevoegen zodat het een recreatieve bestemming wordt in het gebied

10. **Kwaliteits impuls kanoroute Abtwoudsebos - Vlietlanden**
Het bevaarbaar maken en houden van de route door sloorbeheer en routeaanwijzers

11. **Mountainbike route faciliteren**
Faciliteren van een mountainbike route ter voorkoming van mountainbiken in beschermd gebied

12. **Golfbaan met openbare wandelpaden**
Op de oude stortplaats wordt een golfbaan gerealiseerd met openbare wandelroutes en horecagelegendheid

13. **Inrichting Veerhuiseiland**
Ecologische en recreatieve inrichting van het Veerhuiseiland op basis van het reeds lopende bewonersinitiatief

Gebiedsontwikkeling & landschapskwaliteit

Verstedelijking in goede relatie tot landschap

1. **IDD campus en Schieoever**
Sluit deze gebiedsontwikkeling aan door middel van goede stad-land routes op Midden-Delfland

Schieoevers
Sluit deze gebiedsontwikkeling aan door middel van goede stad-land routes op Midden-Delfland, gebruik hiervoor de Schie als logische landschappelijke lijn

3. **Stations gebied schiedam Kethel**
Sluit deze gebiedsontwikkeling aan door middel van goede stad-land routes op Midden-Delfland

4. **Stations gebied schiedam Centrum (TOP)**
Sluit deze gebiedsontwikkeling aan door middel van goede stad-land routes op Midden-Delfland, zorg ook hier voor een ‘groene OV halte’ met OV-fietsen en routes

5. **Hoogspanningsleiding onder de grond**
Breng de hoogspanningsleidingen onder de grond t.b.v. landschappelijke kwaliteit, beleving en leefbaarheid van het gebied

6. **Verbeteren landschapskwaliteit door verwijderen verspreid glas, autosloperijen en overige stallingen**
Verrommeling van het landschap verminderen door evt. 50-kV hoogspanningsverbindingen, caravanstallingen en autosloperijen te verwijderen

Legenda
Bestaande Fietspaden
Nieuwe Fietspaden
Zoekgebied nieuwe fietspaden
Bestaande voetpaden
Nieuwe voetpaden
Nieuwe (Spoorweg)overgang
Verbeterde bestaande (Spoorweg)overgang
overgang voor natuurverbinding
overgang voor waterverbinding
overgang voor fietsverbinding
Water
Bos
Landbouwgebied
Weidevogelgebied
Waterkwaliteit verbeteren
Natte ecologische zone (NEZ)
Recreatieve functies
Horeca-gelegenheden
Groene verbindingen
Stedelijke ontwikkelingsgebied
Hoogspanningsmasten

H7 - INTEGRALE VISIE SPOORZONE

Uitgangspunten voor de spoorprojecten in het gebied

SLANK

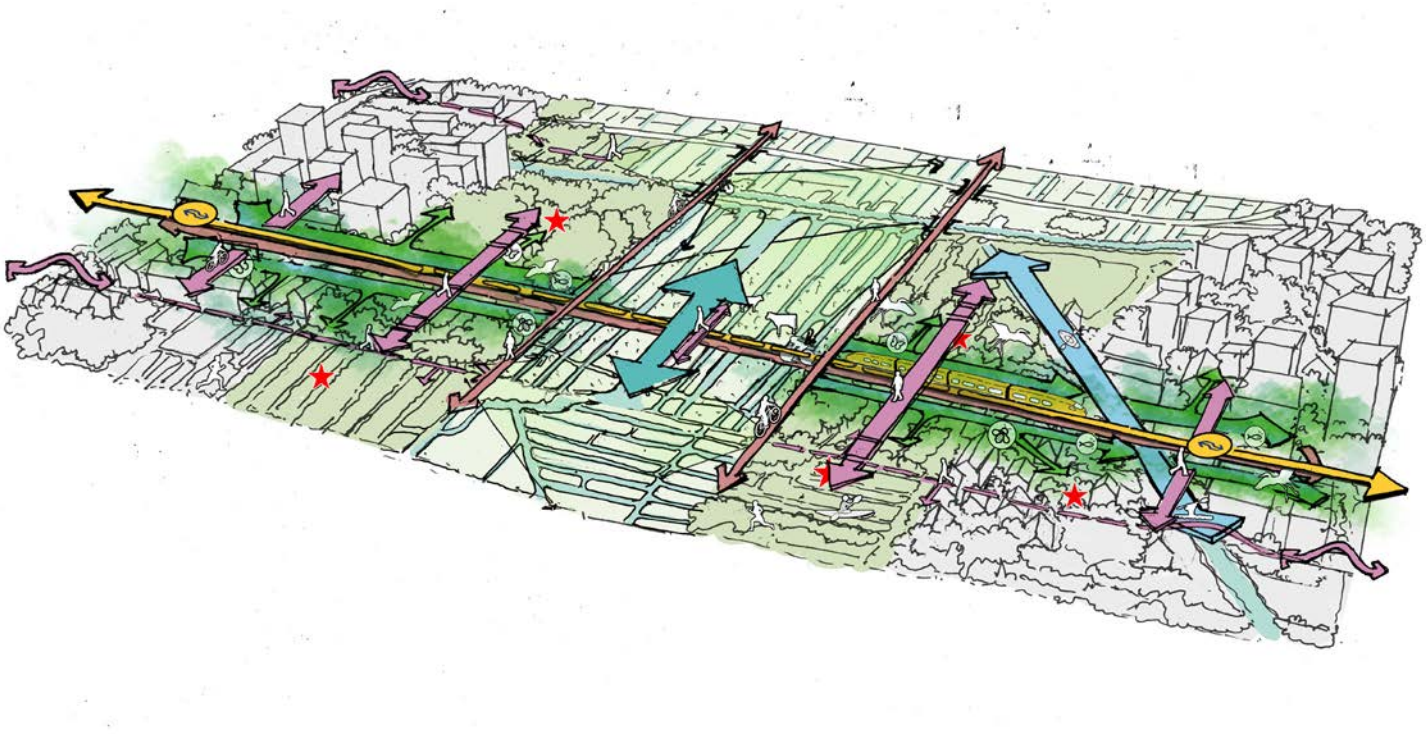
MAXIMALE RUIMTE VOOR RUST EN KWALITATIEF LANDSCHAP

VERBINDEND

SPOOR ALS NOORD-ZUID VERBINDING VOOR LANGZAAM VERKEER

POREUS

RUIME LAAGDREMPELIGE OOST/WEST OVERSTEEK-BAARHEID VAN HET SPOOR

STIP OP DE HORIZON

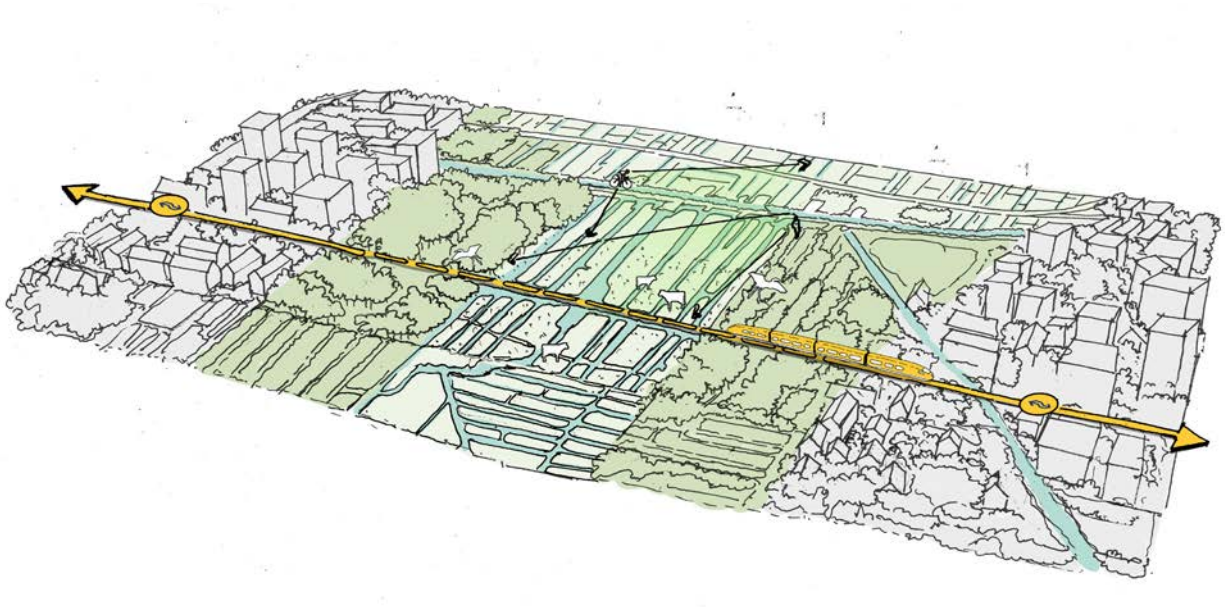
De transitie naar een beter functionerend OV-systeem dat logisch aansluit op fiets- en wandelnetwerken is er een van de lange adem. Dit betekent forse investeringen op een (boven) regionaal niveau die in samenhang bekeken moeten worden. De opgave is om het intercityverkeer te scheiden van een hoog frequent city-sprintersysteem. Ook staan er twee nieuwe stations op de planning. Station Schiedam Kethel en Station Rotterdam Van Nelle en wordt er in het gebied gezocht naar een geschikte locatie voor een ongelijkvloerse spoorwissel.

Een meer acuut probleem is de stabiliteit van de huidige 'Oude lijn tussen Leiden en Dordrecht'. Deze 150 jaar oude lijn is momenteel niet geschikt voor een intensiever gebruik, iets wat op korte termijn al wenselijk is. Vanuit die gedachte wordt door Prorail in opdracht van het Rijk nu een tweesporenbeleid bewandeld. De verdubbeling en verbetering worden los van elkaar onderzocht.

Voor de Landschapstafel is het ongewenst om een verbetering op korte termijn los te zien van het vraagstuk op lange termijn. Juist om onherstelbare schade aan het landschap te voorkomen en dubbel werk te vermijden waarbij het gebied voor lange tijd overhoop ligt, is het land de landschaps tafel van belang om beide processen te combineren en het 'in één keer goed' te doen voor het gebied.

Om deze toekomstige spoorontwikkelingen te toetsen én handvatten te bieden bij de inpassing zijn uitgangspunten bepaald. Deze zijn samengevat in drie begrippen Slank, Verbinden en Poreus. Ze staan los van een exacte tracé bepaling of hoogteligging van het spoor.

SLANK

RUIMTELIJKE VERTALING

1) SLANK PROFIEL

- Algemeen: behouden en versterken van de huidige zonering in het gebied
- Stad: om groen/blauw de stad in te trekken (ruim te maken)
- Recreatiegebied: om sociaal veilige en aantrekkelijke overgangen te maken
- Open agrarisch gebied: behoudt van zoveel mogelijk kwalitatieve landbouwgrond
- Natuur: om een robuust leefgebied te creeëren voor de 'small five' met robuuste natte en droge verbindingen

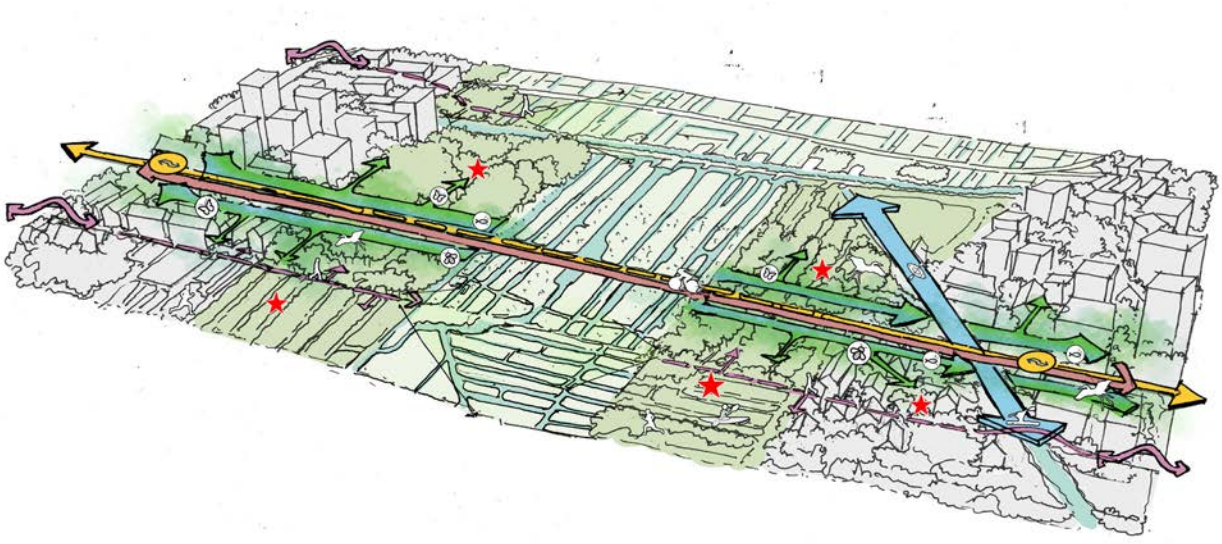
2) RUST DOOR DE SPOOROMGEVING

- Geluid: geen hinder van het (extra) geluid van het spoor
- Beweging: minimale impact op het landschap door toenemend aantal bewegingen
- Zicht: geen verstoring door licht in stad en land
- Inpassing: geen verromeling langs het tracé door zorgvuldige inpassing van seinen, trafohuisjes, wissels, veiligheidsmaatregelen etc.

3) KWALITATIEF LANDSCHAP, TOEKOMSTBESTENDIG EN ROBUUST

- Stad/ Land: spoor neemt zo min mogelijk openbare ruimte in
- Open agrarisch gebied: sterke landbouwbedrijven, kleinschalig en adaptief
- Natuur: veerkrachtig, ecologisch netwerk
- Recreatiegebied: pasend recreatief programma en recreatief netwerk
- Bodem en water sturend: bodem kwaliteit sluit aan bij huidige landschap met een duurzaam waterbeheer op de lange termijn

VERBINDEND

RUIMTELIJKE VERTALING

1) ROBUUST EN DOORLOPEND GROEN/BLAUW NETWERK

- Stad en land verbonden: het watersysteem van de stad loopt door in het landschap. Een robuust netwerk van watergangen verkleint de wateroverlast en het watertekort in het stedelijk gebied
- Hoge waterkwaliteit: het watersysteem is schoon en ecologisch waardevol
- Water ecologie verbonden: robuuste ecologische zones versterken het leefklimaat voor o.a. de 'small five' en andere gebiedseigen flora en fauna

2) STATIONS ALS POORT VOOR HET GEBIED

- Verbonden: de (nieuwe) stations dragen expliciet bij aan de bereikbaarheid en herkenbaarheid van het buitengebied. Stations als groene poorten naar/in het landschap

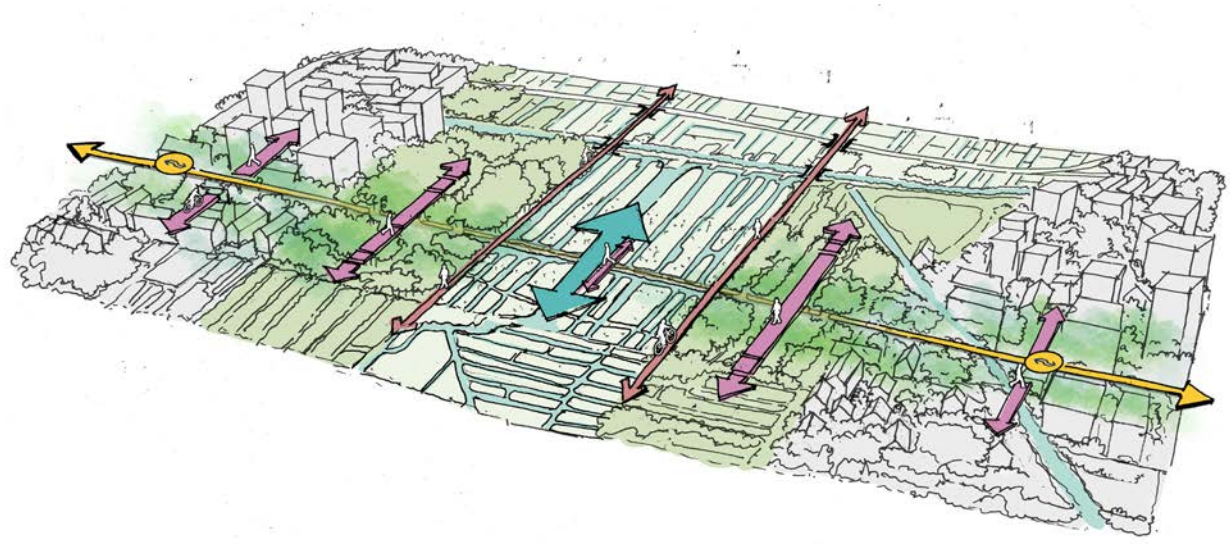
3) VERBINDEN VAN STAD EN LAND

- Historische lijnen: cultuurhistorische dragers (wegen en water) in het stedelijk gebied beter verbinden met het landschap voor de recreant (fiets/wandel/varen)
- Knelpunten in het stedelijk gebied: oplossen van knelpunten in de stad om cultuurhistorische dragers/ lijnen vanzelfsprekend aan te sluiten op het stedelijk netwerk
- (Snel)fietsroute: verbetering en ontwikkeling van een directe (snel)fietsroute van station Delft Campus -> Schiedam Kethel. Zorgvuldig ingepast

4) VERBINDEN VAN STAD EN LAND

- Poorten: recreatieve bestemmingen als entree van het gebied passend bij maat en schaal (korrel) van het landschap en het karakter van het gebied

POREUS

RUIMTELIJKE VERTALING

1) LANDSCHAP BOVEN INFRASTRUCTUUR

- Geen barriére: voor zowel het stedelijk, recreatie, landbouw en polderlandschap vormt het spoor geen barrière
- Robuust systeem: flora, fauna en water kruisen ongehinderd de nieuwe verbinding. Dit is altijd op maaiveld, ongeacht de ligging van het spoor nu en in de toekomst
- Brede kruisingen: kruisingen zijn ruim van maat in breedte en hoogte (rust, regelmaat, overzicht) én voorbereid op toekomstige ontwikkelingen (bv. toenemende bezoekers stromen, klimaatverandering, natuurontwikkeling, etc.)

2) RECREATIE KRUIST ONGEMERKT DE INFRASTRUCTUUR

- Nieuwe verbindingen: een spoorverdubbeling zorgt voor nieuwe comfortabele verbindingen in oost-west richting over het spoor, water en A13
- Sociaal veilig: in de recreatiegebieden en steden is aandacht voor nieuwe (sociaal) veilige wandelpaden die in de geest van het gebied zijn ingepast
- Polderpaden: seizoens-gebonden polderpaden voor het wandelpad doorwaadbaar maken van het gebied

3) GEEN DOODLOPENDE WATERGANGEN EN PADEN

- Logische lijnen: het spoorttracé blokkeert geen routes en watergangen, lijnen lopen logisch door en er is geen sprake van barriére werking

Deel 3: Advies en conclusie

De Gebiedsgerichte Opgave Midden-Delfland -GO-BPL- is in alle zorgvuldigheid met alle betrokken partners van de Landschapstafel Midden-Delfland opgesteld. Dit document is het resultaat van veel overleggen, afstemmen en over eigen grenzen heenkijken. Zoals gesteld reikt deze propositie ontwikkeluitgangspunten aan voor een intensieve dialoog met Prorail en de verschillende Ministeries en vergt een inspanning van alle partners van de Landschapstafel.

Foto door: Marten van Dijl

H8 - WIE IS ER AAN ZET?

Tot slot

De Gebiedsgerichte Opgave Midden-Delfland bouwt voort op de propositie die in december 2023 was opgesteld n.a.v. de spoorse opgaven en scherpt de ontwikkeluitgangspunten aan. Maar het kijkt ook breder naar de grotere opgaven vanuit de NOVEX en het Zuid- Hollands Programma Landelijk Gebied. De opgave wordt op drie niveaus aangepakt:

Niveau 1: Novex: de bredere context van de groenblauwe oase in een metropolitane omgeving

Verstedelijking, infrastructuur en landschap vormen een drie-eenheid die in balans ontwikkeld moet worden. Een aantrekkelijk woonklimaat wordt mede bepaald door goede verbindingen en aantrekkelijk buitengebied waar ruimte en rust kan worden ervaren. In de uitwerking van de NOVEX-Uitvoeringsagenda Zuidelijke Randstad moet de versterking van de ruimtelijke kwaliteit en vergroting van het recreatief potentieel van het BPL een zichtbare en betekenisvolle positie krijgen. Het ministerie van BZK en de provincie ZH staan hiervoor primair aan de lat; de provincie is lid van de Landschapstafel. Hier ligt een grote kans om de ambities van de Landschapstafel te verknopen met de grootschalige veranderingen in de Zuidelijke Randstad in de komende decennia. Daarvoor is het noodzakelijk én urgent dat de provincie zich bestuurlijk (GS-PZH) duidelijk uitspreekt over de noodzaak van een derde pijler van deze NOVEX-opgave: de versterking van de landschappelijke kwaliteit, ook wel de invulling van ruimtelijke kwaliteit in het BPL met daarin gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde als onderdeel van het Landschapspark Zuidvleugel. Om deze pijler ook daadwerkelijk te kunnen realiseren, zal op bestuurlijk niveau vanuit de Landschapstafel in het najaar van 2024 met de betrokken bestuurders en het BZK/PZH-programmateam van de NOVEX-opgave besproken moeten worden hoe nadere invulling te geven aan deze ambitie. Deze gesprekken vinden nu nog niet plaats.

Ruimtelijke focus: Vooralsnog is ingezet op de uitwerking van de gebiedsgerichte opgave van het BPL tussen de A4 en de A13. Een aantal leden van de Landschapstafel heeft aangegeven een bredere gebiedsscope te willen hanteren. Dit vereist een verdiepingsslag voor de delen van het BPL buiten de A4-A13 zone. Zowel om redenen van menskracht, als geld, als dynamiek (waar zit energie op?!) is vooralsnog voorgesteld een beperkt gebied te bekijken. In de context van de NOVEX Zuidelijke Randstad kan dat anders komen te liggen.

Een deel van de verdere uitwerking kan plaatsvinden binnen de context van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZHPLG). Het ZHPLG richt zich op waterkwaliteit, kwantiteit, klimaat en biodiversiteit en daarmee samenhangende toekomstperspectief voor de landbouw en omvat daarmee een gedeelte van de invulling van de landschappelijke kwaliteit- de derde pijler van de NOVEX opgave.

Doel van de gebieds gerichte opgave: harmonie & balans tussen stad, land & infra

Drie gelijkwaardige opgaven

Daarmee is er op dit moment alleen duidelijkheid over de middelen voor maatregelen op korte termijn, de verdeling van middelen tussen voorgestelde maatregelen moet nog gemaakt worden. Voor de lange termijnopgave is momenteel geen zekerheid over middelen. Ook hierover zal de Landschapstafel nader overleg moeten voeren met de provincie.

Kernboodschap:

- Versterking van de landschappelijke kwaliteit BPL MD is de derde pijler van de gebiedsontwikkeling in de NOVEX Zuidelijke Randstad en hangt onlosmakelijk samen met de andere twee pijlers: verstedelijking en verbetering bereikbaarheid:

- Bescherming van de kwaliteit van het gebied zoals ontstaan na reconstructie Midden Delfland en uitvoering IODS;

- Samen uitvoering geven aan de opgave om het landschap in en om de stad te versterken en te verbinden, vanuit biodiversiteit, klimaat, recreatie en landbouw.

De Landschapstafel wil voor de derde pijler een volwaardige plaats in de Uitvoeringsagenda van de NOVEX-opgave. Daarbij worden ook de mogelijkheden van het ZHPLG betrokken.

Niveau 2: De relatie met de spoorse projecten

De spoorverdubbeling door het BPL MD, de baanverbetering, de onderstations, het nieuwe treinstation bij Kethel en de ongelijkvloerse overgang bij Kandelaarweg worden door de Landschapstafel gezien als onlosmakelijk verbonden. Bestuurlijk wordt ingezet op integrale besluitvorming over deze opgaven door I&W en ProRail, alsmede in het BO-Oude Lijn. Daarbij is de inzet van de Landschapstafel gericht op een slank spoor, verbindend tussen Noord en Zuid en poreus Oost-West. Dat wil zeggen dat het spoor geen barrière vormt voor mens, natuur en water, zoals uitgewerkt in H7 van het rapport van BSLA. Deze inzet werkt verschillend uit voor de alternatieve ontwerpen die door ProRail momenteel worden uitgewerkt. Daarom is de Landschapstafel zowel bestuurlijk als ambtelijk aangesloten op het ontwerpproces van ProRail. In het najaar van 2024 zal deze betrokkenheid zich moeten richten op de Notitie Kansrijke Oplossingen, in een latere fase op de planuitwerking.

Concreet zetten we in op het borgen van de juiste informatie aan de besluitvormende partijen voor een goede bestuurlijke afweging. De Landschapstafel geeft geen gezamenlijke voorkeur voor de specifieke oplossing voor de spoorse opgaven. Wel zetten we ons gezamenlijk in voor goede belangenafweging en besluitvorming. Deze moeten voldoen aan de vijf integrale uitgangspunten uit H 4.4 van het rapport van BSLA. De oplossingen van de spoorse opgaven moeten bijdragen aan de nieuwe Gebiedsgerichte Opgave BPL. Afhankelijk van de gekozen oplossingen is er meer of minder nodig om volgens uitgangspunten en ontwerpprincipes projecten in te passen. We zetten ons ook in om de mitigatie- en compensatieopgave zo vorm te geven dat deze een vliegwiel kan zijn voor overige opgaven (Uitvoeringsprogramma BPL) of om meekoppelkansen te realiseren. Zienswijzen van afzonderlijke partijen op keuzes BO-MIRT zijn mogelijk, maar we verwijzen wel consequent naar de uitgangspunten en ontwerpprincipes van de Landschapstafel.

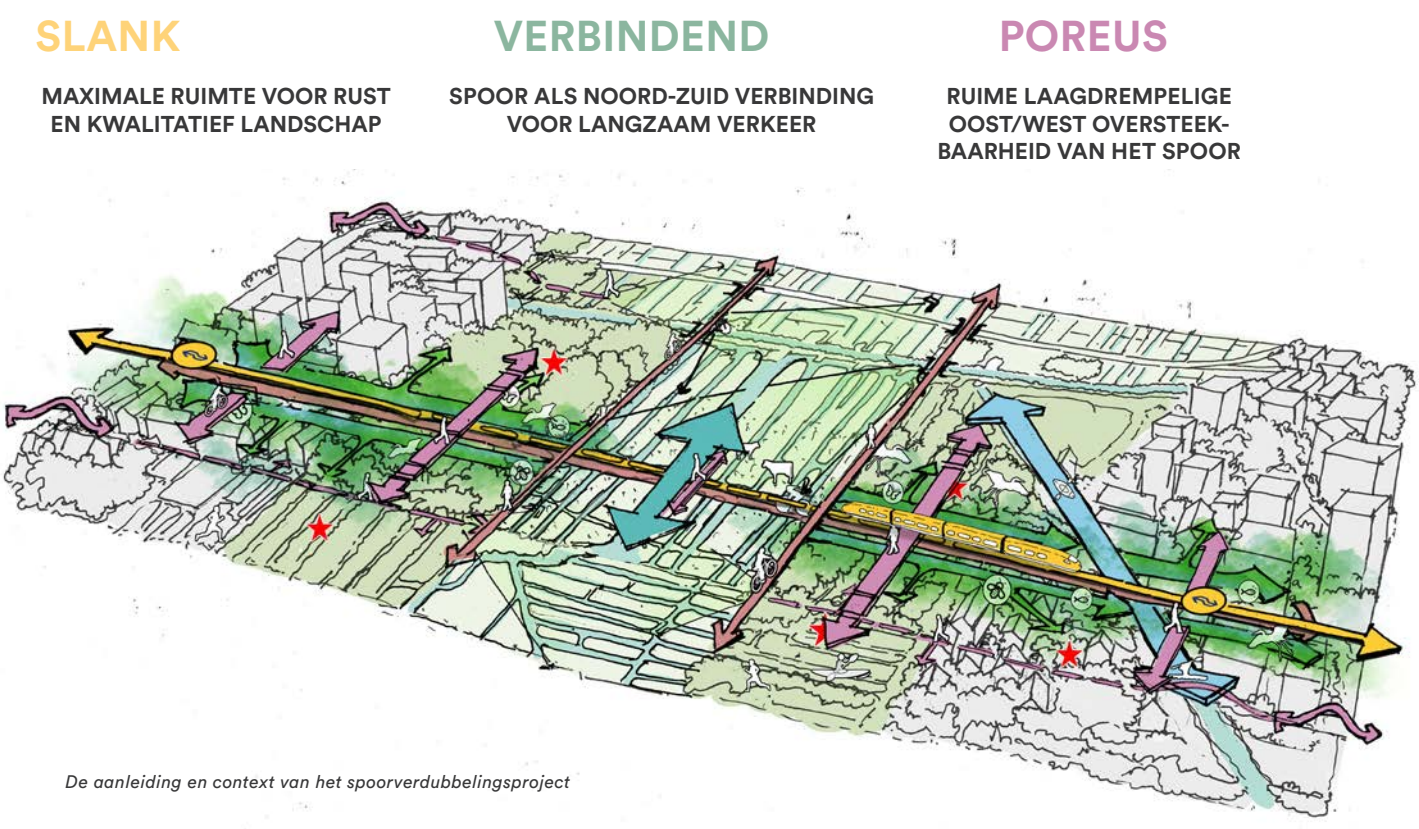
Kernboodschap:

De Landschapstafel beoordeelt de spoorse opgaven vanuit de eigen ambitie om de Gebiedsgerichte Opgave BPL te realiseren. Bij de beoordeling van oplossingen voor de spoorse opgaven verlangt de Landschapstafel van I&W en ProRail dat de uitgangspunten en de ontwerpprincipes worden gehanteerd in de belangenafweging. Hiermee borgt de Landschapstafel een zorgvuldig ingepaste spoorverbinding die een plus toevoegt aan het bijzondere landschap te midden van de grote steden, met oog voor de waarden van dit landschap voor recreatie, landbouw en natuur. Mitigatie- en compensatieopgaven worden

ingevuld in overeenstemming met de visie van de Landschapstafel op het BPL MD en het Uitvoeringsprogramma BPL. Meekoppelkansen worden verkend en optimaal mogelijk gemaakt.

Niveau 3: De onderlinge belangenafwegingen

Naast de positie van BPL MD in de bredere context van de Zuidelijke Randstad en de spoorse opgaven rond de Oude Lijn is er nog een derde aandachtsgebied voor de Landschapstafel: de interactie tussen stad en landschap. Het derde niveau betreft de relatie tussen partijen aan de Landschapstafel. In de werkgroep bleek afgelopen zomer dat er belangenverschillen zijn die leiden tot verschillen van inzicht. Daarnaast bieden wettelijk na te leven verplichtingen een stringent speelveld. Naarmate de detaillering van maatregelen duidelijker wordt, nemen ook deze verschillen toe. De spanningen tussen landbouw, recreatie en natuur vragen om een gedragen aanpak, waarbij er ruimte is voor drie functies zonder dat deze elkaar te veel in de weg zitten. Het gaat daarbij ook om afwegingen voor de korte termijn ten opzichte van ontwikkelrichtingen voor de lange termijn. Een voorbeeld hiervan is de mate van recreatief gebruik van het open slagenlandschap in relatie van weidevogelbeheer en agrarisch gebruik. Hoewel de betreffende partijen dit onderling kunnen oplossen, is de bespreking van deze onderwerpen aan de bestuurlijke tafel gewenst vanwege het waterbedeffect dat een maatregel op de ene locatie in het BPL direct leidt tot effecten elders in het gebied. Goede afspraken over zonering van en dubbelgebruik in het BPL, ook bij stijgend gebruik door recreanten in de komende decennia vanwege de woningbouwopgave en de toename van infrastructuur, vergen betrokkenheid van alle partners aan de Landschapstafel.

De aanleiding en context van het spoorverdubbelingsproject

Nu verder:
Kijkend naar de drie niveaus is de grootste stap de positionering van de ontwikkelingen van BPL MD in de context van de NOVEX Zuidelijke Randstad. De landschapstafel wil thematische afspraken die in de Uitvoeringsagenda worden voorbereid, met de nadruk op de bescherming en de ontwikkeling van het BPL vanwege natuur, recreatie, landbouw, klimaatadaptatie en waterhuishouding. En als belangrijke drager van een landschapspark Zuidvleugel.

Tegelijkertijd blijft de Landschapstafel inzetten op de doelen richting I&W en ProRail, voor alle spoorse projecten in het gebied. De inzet blijft gericht op integrale oplossing van vooralsnog losstaande opgaven.

Tot slot wordt komende maanden gewerkt aan een voorstel hoe op structurele wijze invulling te geven aan de ambities van de Landschapstafel. Hier is voor 2025 duidelijkheid nodig.

Bosch Slabbers

Den Haag
1e Sweelinckstraat 30
2517 GD Den Haag
T 070 3554407
denhaag@bsla.nl

Bergen op Zoom
De Statie 3
4611 CZ Bergen op Zoom
T 0118 592288
bergenopzoom@bsla.nl

Ede
Horapark 4
6717 LZ Ede
T 0343 769223

boschslabbers.nl